

श्री जैनधर्मप्रकाशः

JAIN DHARMA PRAKASH.

पुस्तक ६ कुं शांगण सुद १५संवत्. १८४७. अंक. १२भा.

मालिनी

प्रशम रस निमग्नं, दृष्टियुग्मं प्रसन्नं;
वदन कमल मंकः कामिनी संग जून्यः
कर युगमपि यत्ते, शस्त्र संबंध बंध्यं
तदासि जगति देवो, वीतराग स्त्वमेव ॥१॥

प्रगटकर्ता.

श्री जैनधर्मप्रसारक सभा
भावनगर.

अपदावादमां.

“अंग्लो वर्नाकुलर प्री-टींग प्रेसभा”

शा० नथुलार्थ रतनचंद छापी प्रसिद्ध कर्तुं.

शक १८१२.

सन १८८१

मूल्य वर्ष १ तो ३१-०-० अगाडिथी पोस्टेक ३०-३-० अङ्क

छुटक अंक अङ्कना ३०-२-०

અનુક્રમણિકા.

વિષય	પૃષ્ઠ
૧ જ્ઞાન-શીલ-તપ અને લાવ વિષયક સંવાદ	૧૭૭
૨ વજ્રસ્વામીનું ચરિત્ર.	૧૮૩
૩ સંબોધસત્તરી.	૧૮૭
૪ જ્ઞાનીજનો જીવીત એમ ગાળો.	૧૯૧
૫ ચૈતરમાસમાં નિથિઓની વધવટ તથા જૈનપર્વ.	૧૯૨
ખાસ સૂચના.	

જ્ઞાનનું બહુ માન જ્ઞાનાવરણી કર્મનો ક્ષય કરે છે અને જ્ઞાનની આસાતનાથી જ્ઞાનાવરણી કર્મ બંધાય છે માટે ચોપાનીઓને રખડતું ન ચલતાં ઊંચે આસને બેસવું અને આદ્યત લક્ષ્યપૂર્વક વાંચી યથાશક્તિ ધર્મ કાર્યમાં પ્રવર્તવું.

ગ્રાહકોને ભેટ.

શ્રી વત્સરાજકુમારનું ચરિત્ર.

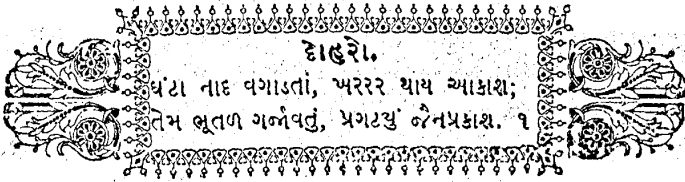
અત્યંત રસિક, ચમત્કારિક તેમજ અનેક પ્રકારના ઉપદેશ લેવા યોગ્ય હોવાથી શ્રી શાંતિનાથજીના ચરિત્રમાંથી શ્રી ધનરથ તીર્થકરે કહેલું ધર્મ કર્મને વિષે તત્પર, ચોપા વત્સરાજ કુમારનું ચરિત્ર લાખાંતરે કરીને ગ્રાહકોને ભેટ આપવા માટે જીપાયવું શરૂ કર્યું છે પરંતુ આ ભેટ જે ગ્રાહકોએ લવાજમ મોકલાવેલું છે તેમજ આવતો અંક બહાર પડ્યા અગાઉ મોકલાવશે તેમજ આપવામાં આવશે માટે ગ્રાહકોએ સત્વર પ્રમાદને દૂર કરીને લવાજમ મોકલવા ઉપર લક્ષ આપવું. જેમણે લવાજમ મોકલેલું હોય તેમણે પોસ્ટેજને માટે અરથો આપી મોકલવો જોઈ. છુક બહાર પડે કે તરત મોકલાવી શકાય. પોસ્ટેજ નહીં મોકલે તેને પોસ્ટેજ વિના મોકલી શકાશે નહીં. માત્ર અરથો આપી મોકલવો મુશ્કેલ લાગે તો આવતા વરસનું લવાજમ સાથે મોકલવું અને જેણે લવાજમ મોકલ્યું નથી તેમણે તો અરથો આપી વધારે મોકલવો. લવાજમ તો વહેલું મોકલું આપવું પડશે પરંતુ હવે વર્ષ પૂરું થઈ ગયેલું છે છતાં લવાજમ નહીં મોકલે તેને પાછળથી ભેટ નહીં મળે એ પ્રત્યક્ષ નુકશાન છે. વળી જ્ઞાન ખાતાનું લેણું છે એટલે આપ્યા વિના તો છુટકોજ નથી. સખખ એક વર્ષનો અને તેથી વધારે વખતના દેણદારોએ તાકીદ લવાજમ મોકલવું.

હર્ષદાયક સમાચાર.

શ્રી અંજીમગંજ જીલે મુશીદાબાદમાં મુનીરાજ મહારાજ શ્રી આ-

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

JAIN DHARMA PRAKASH.

પ્રસ્તક-૬ હું. શક ૧૮૧૨. કાગળગુદિરિય. સંવત ૧૯૪૭. અંક ૧૨મો.

(દાન-શીલ-તપ-અને ભાવ ત્રિપયક સંવાદ.)

(લખનાર મુનીરાજ શ્રી શાંતિ વિનયજી)

દાન.

દાન કહે છે—અરે શીલ તને ખખર છે કે-શાસ્ત્રકારોએ સર્વથી આધમાં મને સ્થા માટે ધર્યું? સાંભળ! આખી દુનિયામાં એ તો પ્રગટજ છે કે-પ્રાતઃસમયમાં સર્વ મનુષ્યો પ્રથમ દાતારનું નામ લેવું શ્રેષ્ઠ ગણે છે અહત્ પણ દીક્ષા લેતી વખત પ્રથમ વર્ષ પર્વેત વર્ષદાન દધ પછી દીક્ષા લેવી શ્રેષ્ઠ ગણે છે. તીર્થંકર જ્યાં તપનું પારણું કરે અર્થાત જ્યાં તીર્થંકરોને ગૃહસ્થ ભોજનદાન દીએ ત્યાં હું સાગખાર કોઠ સોનીયાની વૃદ્ધિ કરું, જે મનુષ્ય વશ ન થતો હોય તેને ક્ષણમાં હું વશ કરી આપું, રી-સાયેલાને મનાવી આપું. અને અપવાદ બોલનારને પણ હું ક્ષણમાં સ્તુતિ બોલનાર બનાવી દઉં.

વિચાર કર! રીષભદ્રેય પ્રશ્નએ પ્રથમ ધનાસાર્યવાહના ભવમાં મુનિ-જનો પ્રત્યે ધૃતદાન દીધું તો તીર્થંકર પદ પામ્યા, બાહુ મુનિયે ધાંચસે

૧૩૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

મુનિને આહાર પાણી લાવી આપવાથી આગલા જન્મમાં ભરતચક્રવર્તિ થયાનું પુન્ય ઉપાર્જન કર્યું, મારસપણ તપ કરનાર મુનિને પારણે ક્ષીરનું દાન દઈ શાસિભદ્રે દીવ્ય સંપદા ભોગવી, એવાંસ કુમારે રીતગતિ બળવાનને સેત્રદી રસથી પડીલાગ્યા તો સંસારનો અંત કરી તેજ જન્મમાં મુક્તિ મેળવી, અંદનખાલાએ અહનઃ બાકુલા મદાલીર પ્રક્રુને વૌરાગ્યા તો તેજ ગમ્મત દુર્દશાનો અંત થયો, દીવ્યદેવ સ્વર્ગ અને પંચ દીન્ય પ્રગટ થયા, શાંતિનાથ પ્રભુએ પૂર્વ ભવમાં પારેનાને અભયદાન દીધું જેથી કે તીર્થંકર અને ચક્રવર્તિપણાનું પુન્ય પ્રગટ થયું, મેષ કુમારે હાથીના ભવમાં રાસ-દાને અભયદાન દીધું તેમ મહા રીદ્ધિમાન શ્રેષ્ઠિ રાગને ધરે પુત્રપણે ઉત્પન્ન થયો—આ પ્રમાણે અનેક જીવો દાનથી સુખ પામ્યા. અનેક જીવો રીદ્ધિ સિદ્ધિ અને સુખસંપદા પામી મુક્તિના સુખને સંપ્રાપ્ત થયા અને અનેક જીવો મહા મહા સંકટોથી પણ ક્ષણ માત્રમાં છુટ્યા. દાન દેનાર મનુષ્યની કીર્તિ દેશો દેશ વ્યાપ્ત થાય છે. મૃત્યુ પામેલ મનુષ્યની પણ દાન ગુણથી સર્વને રમૂતિ થાય છે. માટે મારી જરાજરી કરવા દુનિયામાં કાંઈ સમર્થ નથી.

(શીલ.)

શીલ—અરે ! નિર્લજ દાન ! શેનો ગર્વ અને અહંકાર કરે છે. દાતાર પુરષને જો અંતરાય કર્મનો ઉદય હોય તો છતી લક્ષ્મીએ પણ તને કોણ પુછે છે કે દા. ક્યાં પડ્યું છે ? સદા પાત્રક, દાન અને હીન મનુષ્યોથી તો તારે ગોઠી રહે છે. ધીક્કાર છે તને કે—તારે વાસ્તે જીવોદાને પણ નીચા કર કરવા પડે છે, માટે માન કરવું સુકી દે, શું ચાકર આગળ ચાલે તો તેથી તેને કાંઈ ઠાકર કહેશે ? શું થયું જો તું જરા આગળ લખાયું તો તેથી કાંઈ મહત્વતાને પાત્ર તું થઈ શકવાનું નથી. કોઈ મનુષ્ય સુવર્ણનું જીતાલય બનાવે અને કેડ સોનૈયાનું દાન દે તોપણ શું મારી જરાજરી થઈ શકે ? મને જે પર્યય રીતે આદરે તેની દેવો પણ કાંકરતા કરે, સંકટો મૂળથી વિનાશ પામે—સુખસંપદા ધર આંગણે વસે અને સર્પ નિર્વિંય થઈ જાય. શીલવાળી સામે અગ્નિદાહ કરી ન શકે, હાથી અને સિંહો પણ દીનતા કરે અને જંગલમાં મંગલ થાય. મને આરાધી અનેક જીવો સંસાર બંધનથી છુટ્યા. છુટે છે અને બવિષ્યકાળમાં અનેક છુટશે. કહાં રંક અને કહાં રાગ—તારી ને મારી જરાજરી કહપાંતે પણ થઈ શકવાની નથી.

(દાન-શીલ-તપ-અને ભાવ વિષયક સંવાદ.) ૧૭૮

સાંભળ ! ક્ષેત્રપ્રિય નારદરિષિ હજી મારા પ્રભાવથીજ તયો. સાંખ-
રામજી પોતાની કલાવતી નામે રાણીના કંકણો દેખી આવાં કંકણો આ
ક્યાંથી લાવી-એવો વહેમ યજ્ઞાથી તેના હાથ કપાવી નંખાવ્યા અને ક-
શીલધૃતિનું કલંક આપી વનમાં મોકલાવી દીધી. તે કલાવતીને મેં સા-
હાય્ય કરી અને તેના કર કમળ નવ પક્ષવ કર્યા અને જગમૂળથી ક-
લાંક હિમેડી ગામનું. એવું ! તે વખત તારે શું ચાસ્યું ! સીતાનું કલંક
પણ મેંજ ઉતારું, અગ્નિકુંડમાં જલ પ્રવાહ બનાવ્યા, ચંપાનગરીના દર-
વાગ્ન ઉતાર્યા અને ચાલણીવડે કુવામાંથી સુભદ્રા સતીએ જ્યારે જળ
કાઢ્યું ત્યારે પણ મેંજ પ્રભાવ દેખાડ્યો. રામજી સુદર્શનશ્રેષ્ઠીને શુક્તીપર
ચડાવ્યો ત્યારે મેંજ શુક્તીને ઠેકાણે સિંહાસન કર્યું. પાંડવોની પ્રિયા દ્રોપ-
દીને પ્રતિ પક્ષી કૌરવોની સભામાં એકસોને આઠવાર મેં ચીવર આપ્યાં
અને જય જયકાર વર્તાવ્યો. વળી.

(શાર્દૂલવિક્રીદિતં.)

बाह्मी चंदनबालिका भगवती राजीमती द्रौपदी,
कौशलया च मृगावती च सुलसा सीता सुभद्रा शीवा;
कुंती शीलवती नलस्य दयिता चूला प्रभावत्यपि,
पद्मावत्यपि सुंदरी प्रतिदिनं कुर्वतु वो मंगलं ॥ १ ॥

બાહ્મી ચંદનબાલિકા, દવદંતી, ચેગરાજની સાત પુત્રી, રાજમતી અને
સુંદરી વિગેરે સતીયોના વૃંદને મેંજ ભવપાર કર્યો. સ્થૂલભદ્રને ૮૪, ચો-
પીશીએ હુંજ પ્રસિદ્ધિને પાત્ર કરીશ. વન્જસ્વામી, સુકેશશરિષિ, જંજૂ-
સ્વામી અને મનકપુત્ર વિગેરે મારા પ્રભાવથીજ પ્રભાવક પુરષો કેહેવાલા.
અન્ય વ્રત નીયમો મનુષ્યોને સેહેલ છે, પણ મને આદરવું સેહેલ નથી.
વિરજા મનુષ્યોજ મને પાળી શકે છે.

(દુહા.)

ज्ञानी ध्यानी संयमी, शूरा धीरा अनेक;

तपीया तो दीसे घणा, शीलवंत नर एक. १.

ગાટે ગાર્જ તેજ કોઈથીજ સહન થઈ શકે છે. ક્યાં કેશરીસિંહ અને
ક્યાં હરજી-ગાટે હે દાન ! વક્તા છાંડી સ્વીકાર કર કે શીલ વડું સંસાર.

૧૮૦

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

(તપ.)

તપ—અરે ! શીલ અને દાન-તમે જાને સ્યા માટે કંમેશ કરી પોતાનાજ પગ ઉપર પરશુ પ્રહાર કરો છો? મારી સામે તમારું જાનેતું મ્હાનમુખ છે. નારીથી ડરી ડરી ખુણે પેસી જનાર રંક શીલ ! તારી શીતાકાત છે કે મારી બરાબરી કરી શકે ! તારે વાસ્તે કટલી તો ચોક્કી અને કટલો જાદોજસ્ત થાય ત્યારે તારૂં યુજરાત આવે. નવવાડ હોય તો તું બચે. નહીં તો ખખર નહીં ક્યાં સંતાવું પડે. મારા શરણુવિના તારો નિર્વાહ થવાનો નથી. તુંજ સ્વીકાર રાખે છે કે-મને આરાધનારે, પુષ્ટીકારક મોજન ન કરવું. તારે મોદેથીજ સિદ્ધ થાય છે કે તપ ઉપાદેયરૂપ છે. સોગાં એક આદરે અને ધણા તને છાંડે. તારો ભંગ થયે ચાર વ્રત ભંગ થાય. નિકાચિત કર્મજાંધ તોડવા તારી શક્તિ નથી. એ શક્તિ તો શાસ્ત્રકારોએ મારામાંજ સ્થાપન કરેલી છે. અહંત્વ પણ મનેજ આદરી કેવળગ્ધાન સંપાદન કરે છે. જીવોના નિકાચિત કર્મ હુંજ ખપાવી દઉં છું. મારી લખ્ખિથી જાંધાચારણુ મુનિયો રચક અને નંદીશ્વર વિગેરે સ્થાનો સુધી ક્ષણમાં ગમન કરી શકે છે. લક્ષ યોજનતું રૂપ કરવું હોય કિંવા કુંચુ સમાન લઘુ થઈ જવું હોય કિંવા હાથી, અશ્વ, રથ, અને પાયદલ વિગેરે જે જે થવા ઈચ્છે તે તે તપસ્વી મનુષ્યથી થઈ શકાય છે. મારા કર સ્પર્શથી કોઢીયાનો કોઢ જાય, વિપઞ્ચસ્તતું વિષ નાસે અને સર્વ પ્રકારનાં સંકરો વિલાયમાન થઈ જાય.

મેં દૃઢ પ્રહારી જેવા હિંસકોને થોડા સમયમાં મુક્તિતું અતીન્દ્રિય સુખ સંપ્રાપ્ત કર્યું. છ મુરૂપ અને એક સ્ત્રીની રોજ ધાત કરનાર અર્જુન માલીને પણ ધોર કર્મ નાશ કરી મેંજ મુક્તિતું દ્વાર દેખાડ્યું. વસુદેવને સ્ત્રી વલ્લભપણું પણ મેંજ નિપજાવ્યું. પૂર્વ જન્મમાં મને આરાધવાથી બહોતર હજાર સ્ત્રી અને મેરૂ સમાન સંપદા વસુદેવને હસ્તગત સંપ્રાપ્ત થઈ. જાતના ચંડાલ હરિકેશી મુનિને દેવોના પૂજનીક કર્યા. વિશ્વ કુમારે સંધના કાર્યથી લક્ષ યોજનતું રૂપ કરવું વિચાર્યું તો તે વખતે તરત મેંજ સાહાય કરી. મહાવીર સ્વામીયે ચૌદહજાર મુનિયોમાં ધન્ના અણુમારને સ્યા માટે વખાણ્યા ? શું ચૌદ હજાર મુનિયો તને નહીં પાળતા હતા ? સ્વીકાર કરકે તપની તુલ્યતા ન થઈ શકે. નેમનાથ પ્રભુએ કૃષ્ણ વાસુદેવની સામે દંઢણુરિષિ દુષ્કરકારક વર્ણુવ્યા ત્યાં પણ મારુંજ મહાતમ્ય જાણુ નંદીપેણુ

(દાન-શીલ-તપ-અને ભાવ વિષયક સંવાદ.) ૧૮૧

મુનિ વૈશ્યાને શુદ્ધે વહોરવા ગયા અને ધર્મલાભ દીધો, વૈશ્યાએ કહ્યું-ગ-
હારાજ ! છતાં તો અર્થ લાભ નેહ્યે, તે વખતે તેણીનાજ ધરતું એક
તણુ ખેતી સાડાગાર કોડ સાનૈયાની વૃદ્ધિ મારા પ્રભાવથીજ કરી. અનેક
મુનિયો તપ સમાધિથી સંસારનો અંત કરી ગયા. મારું આરાધન કરવું
અને મીથુના દાંતથી લોઠાના ચણા ચાવવા એ એક સરખું છે. એ તો
પ્રસિદ્ધજ છે કે-ભવ્ય અને અભવ્યમાં ભવ્ય છવતી મુક્તિ છે અભવ્યની
નથી. તેમાં પણ સમ્યક્તધારીની મુક્તિ છે, મીથ્યાત્વીની નથી. તેમાં પણ
મતધારીની મુક્તિ છે અવ્રતિની નથી. તેમાં પણ આણાહારીની મુક્તિ છે
આહારી મતુષ્યની મુક્તિ નથી. છેવટે મારા શરણુવિના મુક્તિ પદ નથી.
માટે હું દાન ! અને શીલ ! અને સ્વીકાર કરો કે. “તપ વડું સંસાર.”

(ભાવ.)

ભાવ—અરે દાન ! શીલ ! અને તપ ! તમે લણે અંતમાં તો ન-
પુંસકજ છો. વ્યાકરણ શાસ્ત્રજ સમીપ તમે તણે મારાથી નિમ્ન મુખ
થઈ જવાના છો. નપુંસકોની શક્તિ નથી કે પુરૂષને અપારત કરી શકે.
એ તો પ્રસિદ્ધજ છે-કે ભાવ વિનાની સઘળી ક્રિયા મુડદા તૂટ્ય છે. ભાવ
વિના સઘળું અનુદાન માનીયોએ દ્રવ્ય અનુદાન કહ્યું છે. તમારા તણેનું
મારાવિના કાર્ય સરવાતું નથી માટે અંગીકાર કરો કે “ભાવ વડો સંસાર”

અરે તપ ! તારે તો ગર્વદિ થવું તદન વ્યર્થ છે. સાંભળ ! પ્રથમ
તો તારામાં કપાયનો ઉદય વધારે રહે છે. દુનિયામાંપણુ વિદિતજ છે કે
તપસ્વીઓ વધારે ક્રોધી હોય છે. ક્રોધથી કોડ પૂર્વનો તપ પણ ક્ષણ મા-
ત્રમાં વિનાશ થઈ જાય છે. મુગ્ધ ! ખંદકરિયિને નિચાણું તેજ કરાવ્યું
જથી દેશોના દેશો તે અણુગારે દબ કરી નાખ્યા. દ્વીપાયન-
રિયિને પણ તેજ દુહવ્યા અને હારિશનો દાહ કરાવ્યો. અનેક શાસ્ત્રકા-
રોએ વર્ણવ્યું છે કે-તપનું અણુ ક્રોધ કહે ! તારીને મારી અરાયરી
ક્યા? ક્યાં અમૃત અને ક્યાં વિપ ? ભોજનમાં જેમ લવણની આવશ્યકતા
છે. તેમ સર્વ ક્રિયા અનુદાનમાં મારી આવશ્યકતા છે. દેવગૃહ ધર્મનાં
આરાધનમાં અને મણિ મંત્ર તથા ઓપધીની સિદ્ધિમાં ભાવ (આસ્તા) વિના
કાંઈ પણ સિદ્ધ થઈ શકતું નથી. તમારે તણુને તો મારા વિના આલ-
વાતું નથીજ, અને તમારા વિના હું પોતાનું કાર્ય ચલાવી લેવા કાંઈ પણ
પ્રકારથી અસમર્થ નથી.

૧૮૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પ્રથમ તો પ્રસન્નચંદ્ર રાજરિપિને મેં કેવળજ્ઞાન આપ્યું. નાટક કરતાં વંશ ઉપર આરંભ થયેલા એલાચીકુમારને મેં 'અતર્મુહુર્તમાં બવપાર કર્યો. કુરગુપ્તુનિને પણ મેં નિસ્તર્યો. વૈરાગ્યભાવમાં ચડેલ કપિલમુનિએ ક્ષણમાં કેવળીપણું લીધું. ગચ્છ પતિ અનિકાસુત ક્ષીણ જંઘાખલ થએલ પણ ક્ષણમાં અંતકૃત કેવલી થયા. ગોતમસ્વામીએ અષ્ટાપદ તીર્થથી આણેલા પત્નરસે તાપસોને પણ તત્કાલ કેવલરત્ન મેંજ આપ્યું. ખંદકરિપિના શિષ્યોને પાલકે જ્યારે ઘાણીમાં પીડ્યા ત્યારે શુભ ભાવવડે જન્મ મરણથી મેંજ મુકાવ્યા. રાત્રી સમય ચંડ૩૨ આચાર્યે ચાલતા નવ દિક્ષિત શિષ્યના મસ્તકમાં દંડ પ્રહાર કર્યો અને તે શિષ્યે મનમાં શુભભાવ આણ્યો તો તેને કેવળજ્ઞાન સંપ્રાપ્ત થયું. આદિ ગુરને પણ વિદિત થયે પશ્ચાતાપ આવ્યો અને શુભ ભાવના ગર્ભિત ભાવ વૃદ્ધિથી કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું. પુન્યાદિ રાજાને ગૃહસ્થ અવસ્થામાંજ અંતકૃત કેવળીપણું પ્રાપ્ત થયું. ભરતચંદ્રી અને મરદેવી વિગેરે તો ઇક્ષ્વકે ધરીજ મને આરાધવાથી સંસારનો અંત કરી ગયાં. બલભદ્ર મુનિને જંગલમાં રથકાર (સુતાર) દાન દેતો હતો અને મૃગલાએ તે દેખી અતુભોદના કરી તો તેને મેં પાંચમે દેવલોકે મોકલ્યો.

મૃગાવતીએ પોતાની ગુરણી ચંદન જાલા પ્રત્યે પોતાનો અપરાધ ખમાવતાં મને મનમાં ધાર્યો તો તેણીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. દુર્ગતા નામે નારી મહાવીર પ્રભુને નગર બહાર પધાર્યા જાણી પૂજન કરવાના વિચારથી કુસુમ વિગેરે સામગ્રીથી પરીપૂર્ણ થઈ પૂજવા ચાલી અને રસ્તામાંજ કાળ ધર્મને સંપ્રાપ્ત થઈ તેને મેં સ્વર્ગવાસ આપ્યો. આષાઢભૂતિ મુનિ નાટક કરતાં કેવળી થયા. સોમીલ વીપ્રે દ્વારકા નગરીની બહાર શ્મશાનમાં કાચોત્સર્ગથી ધ્યાનારંભ થએલા ગજસુખમાલના મસ્તક ઉપર અગ્નિની અગીડી ધારણ કરી અને હુદંશા કરવાનો વિચાર કર્યો પણ તે રિપિને મેં અંતર્મુહુર્ત કાળમાં મુક્તિ પહોંચાડ્યો. ગુણસાગર અને પૃથ્વીચંદ મોહની રાજધાનીમાં બેઠા છતાં મારી સાહાય્યવડે કેવળી થયા.

આ શિવાય ખીજ અનેક જીવો મારી સહાય્યવડે સંસાર સમુદ્રથી તથા તરે છે અને ભવિષ્યત્કાળમાં તરશે. માટે મારી બરાબરી તમારા કાઈથી થઈ શકવાની નથી.

ત્યારે જણે સંવાદ કરતાં એક સર્વમ્ ભગવાનની સભામાં જઈ ન્યાય થવા અરજ કરી—

શ્રી વજ્રસ્વામીનું ચરિત્ર.

૧૮૩

સર્વદ પ્રભુ તરફથી ઉત્તર મળ્યો કે સર્વ વસ્તુ આપ આપણે ઠે-કાણે એટ છે. પોતાના સ્થાનથી બ્રહ્મ થયે પ્રાપ્તે સર્વ દીન હીન છે. તોપણ એટલું તો મેશક કહી શકાય છે કે-દાન, શીલ અને તપ-એ ત્રણ ભાવ વિના કૃતાર્થ થઈ શકતાં નથી. અને ભાવ એ ત્રણ વિના એકાકી કૃતાર્થ થઈ શકવા સમર્થ છે. અર્થાત્ જ્યાં ભાવ રહે છે ત્યાં ત્રણેને ખેંચાઈને આવવું પડે છે. અને જ્યાં ત્રણે છે પણ ભાવ નથી ત્યાં કાર્ય સિદ્ધિ નથી. જેમ નેત્રમાં અંજન કરવાથી નૈત્રની ખુબી વૃદ્ધિને પામે છે તેમ સર્વ ક્રિયામાં ભાવથી નિવૃત્તિ મુખ્ય પ્રાપ્તિની વૃદ્ધિ થાય છે. માટે ચારમાં ભાવની પદવી અધિક છે.

આ—વૃત્તાંતથી સાર એ લેવાનો છે કે-દાન શીલ અને તપ પૂર્વક શુદ્ધ ભાવથી ધર્મ આરાધન કરવું એ મુક્તિ પંથ છે. સંસાર સમુદ્રથી પાર જવાને આ ચાર સેતુ (પુલ્લ) સમાન છે. જે છવો મુક્તિ ગયા તે આ ચારને આરાધીનેજ ગયા. દાન કરવું ઉદારતા શુણ્ણ વિના બની શકતું નથી. જ્યાં સુધી પરિચ્છ ઉપરથી મમતા નથી ધરી ત્યાં સુધી ધર્મ પ્રાપ્તિ નથી. શીલ પાળવું વૈરાગ્ય ભાવવિના કદિ બની શકતું નથી. વૈરાગ્ય ભાવ શાસ્ત્ર શ્રવણની અપેક્ષા રાખે છે, શાસ્ત્ર શ્રવણથી હેય વસ્તુ છોડવા વિચાર આવે છે, હેય વસ્તુ છોડવી એજ તપ છે. ત્યાં પ્રાપ્તે ભાવ જરૂર હોય છે. જ્યાં ભાવ છે ત્યાં ધર્મ છે. અને જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં મુક્તિ છે.

(તથાતુ.)

શ્રી વજ્ર સ્વામીનું ચરિત્ર.

સાંધણ પાને ૧૬૫ થી

એવામાં ધર્મ દેશના રૂપ વારિના મેઘ સમાન, ભગવાન વજ્રસ્વા-મી વિહાર કરતાં પાટલીપુત્ર પત્તન તરફ ગયા. વજ્રસ્વામીને પોતાના નગર તરફ આવતા સંભળી પાટલીપુત્રનો રાજા મહત્ત ઋદ્ધિ અને પ-રિવારે યુક્ત તેમની સામે ગયો. ત્યાં વજ્રર્ષિના તપ દ્રવ્યથી શોભતા મુનિમનોના ટોળાં આવતાં જોયા. તેઓને જોઈ રાજા વિચારવા લાગ્યો કે-‘આ સર્વે સાધુઓ કાંતિવાળા-મધુર અકૃતિવાળા-વિકસ્વર મુખવાળા-

૧૮૪

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પ્રિય વદનારા—કરૂણા રસના સાગર સરખા—સમતાને ભગનારા અને સમ-તાનો સાગ કરનારા જાણાય છે; આમાં ગમ્મના નાયક—પ્રથમ વંધબગવાન વજ્રસ્વામી કયા તે હું જાણતો નથી. હવે શું કરું? શી રીતે જાણું? ’ એમ વિચારી કષ્ટ વાર ઉઠ્યા રહી માધુર્યો પ્રત્યે પુછ્યા ‘હે મહર્ષિઓ! આમાં વજ્રસ્વામી ક્યાં છે તે કયા? ’

મુનિઓએ કહ્યું ‘રાજન્! વજ્રસ્વામીના અંગે પાશ્વર્ણી છાંઓ. હું અમને વજ્રસ્વામી તરીકે ન જાણું! કારણ કે ક્યાં સૂર્ય અને ક્યાં ખ-લોન.’ એમ સર્વ મુનિવંદને પુછ્યા પછી રાજન્ને અંતિમ સમુદ્ધને વિષે રહેલા—મોહરૂપ પર્યવતને તોડવામાં વજ્ર સમાન—વજ્રસ્વામીને જોયા. તેમને જોઈ હર્ષ પામી પોતાના મુકુટનેરિષે રહેલા રત્નના અંશુરૂપ જળવડે તેમના ચરણને સ્તપન કરતો હોય તેમ વૃષ્ટિએ વારંવાર નમન કર્યું. પછી વ-જ્રસ્વામી પરિવારે સહિત વૃક્ષોની છાયાવાળા ઉદ્યાનને વિષે સમવસર્યા. ત્યાં પીડિકા ઉપર બેઠેલા વજ્રસ્વામીના ચરણુદ્ભવ મહીનાધે સુગંધી ય-ક્ષકર્દમવડે અર્ચિત કર્યા. પછી વજ્રસાર્યે અમૃત સરખી મધુર વાણીથી મોહરૂપી અંધકારનો ધ્વંસ કરવાને દીપિકા સમાન દેશના આગી. ક્ષીરના અવ લખિધમાન વજ્રસ્વામીની તે દેશના શ્રવણ કરી રાજ અત્યંત હા-ચિત્તવાળો થયો. દેશનાંતે મુનિ મહારાજને નમસ્કાર કરી રાજ પોતાના ભુવન પ્રત્યે ગયો ત્યાં અંત:પુરની રાણીઓને બોલાવીને કહ્યું ‘હે સુલોચ-નાઓ! મેં આજે જહારના ઉદ્યાનને વિષે રહેલા—ધર્મ દેશનારૂપ ક્ષીરના સાગર સમાન—વજ્રસ્વામીને વાંધા. તેમને વંદન કરીને—જોઈને, અને તેમની ધર્મ દેશના શ્રવણ કરીને મારા ગાત્ર, નેત્ર અને શ્રાવ કૃતાર્થતાને પામ્યા. આજના દિવસનેજ હું દિવસરૂપે ગણું છું કારણ કે આજે જાને કરીને સૂર્ય સમાન વજ્રસ્વામીના મારે દર્શન થયા. એમના દર્શનથી ધન્ય થયો એટલુંજ નહિ પણ આજે તેમના મુખથી અરિહંતનો ધર્મ શ્રવણ કર્યો. હે દેવીઓ! તમારે પણ તે આચાર્યના દર્શન કરવા યુક્ત છે માટે તમે જલદી જાઓ કારણ કે મુનિયો પવનની જેમ અનેક સ્થળે વિચરનારા હોય છે.

રાણીઓ બોલી—‘રાજન્ તેમને વંદન કરવાની ઇચ્છાવાળી અમે છીએ તેમાં આપની આજ્ઞા મળી એ તપાસરતે નદી પ્રાપ્ત થયા જેવું બન્યું.’
પછી રાજની આજ્ઞાવડે મુખપાસને વિષે બેસી રાણીઓ વજ્રસ્વામીથી

શ્રી વજ્રસ્વામીનું ચરિત્ર.

૧૮૫

વિમૂષિત યજ્ઞોદ્ધ કલાન પ્રત્યે ગઈ. લોકોના મુખથી વજ્રને આગ્યા સાં-
ભળી રૂઝિમાણી યોગિનીઓ જેમ આત્માનું ધ્યાન કરે તેમ તેનુંજ ધ્યાન
કરતી રહી. ધીજે દિવસે પોતાના પિતા પ્રત્યે નર્મને કહ્યું—‘જો વજ્રસ્વામી
ને વરવાની હું નિરંતર ઈચ્છા રાખું છું તે અત્રે આગ્યા છે માટે તમે
મને તેના પ્રત્યે આપો, નહિતો માટે મગ્નુ એજ શરણુ છે. આ મારી
વાળી પાપરને રિયે કેળા જેવી નિવળ સમજવી. મારી કુલીન સખી ક-
ન્નતનો ત્યાગ કરી હું પાતે આપને કહું છું તેનું કારણ મારા મુષ્કયોગે
વજ્ર અત્રે આગ્યા તેજ છે. જ્યારે જ્યારે તે અહીં આવે છે ત્યારે વધારે
પશ્ચત રહેતા નથી. કેમ જાણીયે કે ઉડી મયેલા પક્ષિની જેમ પાછા મારે
આવશે? માટે હે તાત ! હવે વિલંબ ન કરતા મને વજ્ર પ્રત્યે આપો.
ચિરકાળના કૌમારપણાથી દીન થયેલી મને જોઈને તમને દુઃખ નથી થતું?’

તેના એ પ્રમાણેના આગ્રહથી ધનક્રેષ્ટી તેણીને વિનાશ યોગ્ય સર્વ
અર્થકારથી ભૂષિત કરી વજ્રસ્વામીની સમીપે લઈ ગયો. લોકોના વશથી
મારી પુત્રીને વરે એવી બુદ્ધિથી તે શેઠે અગણિત દ્રવ્ય પોતાની સાથે
લીધું હતું. આગસે દિવસે જ્યારે વજ્રસ્વામી દેશના આપતા હતા ત્યારે
ભક્તિમાન નાગરિકો આ પ્રમાણે બોલતા—‘અહો આ વજ્રસ્વામીનું
સૌસ્વર્ય આશ્ચર્યકારી છે; કારણ કે તેમની દેશના શ્રવણ કરવાથી આન-
દમગ્ન થયેલ પ્રાણીઓને મુક્તિ સદૃશ અવસ્થા પ્રાપ્ત થાય છે. સર્વ ગુણ
રૂપ રતના મહોદધિ સમાન વજ્રસ્વામીના ગુણને યોગ્ય જો તેમનું
રૂપ હોત તો શું કહેવું? જ્યારે નગર સમીપે પ્રવેશ કર્યો ત્યારે પુરજનોને
ક્ષોભ પામવાની શંકાએ વજ્રસ્વામીએ પોતાનું રૂપ શક્તિવડે સંક્ષિપ્ત
કર્યું હતું તેથી લોકો એ પ્રમાણે વાત કરતા. તેઓના સંસ્રાપથી અતિ-
શયમંત વજ્રસ્વામીએ જ્ઞાનયજ્ઞે તેઓના મનોગત ભાવ જાણ્યા. ધીજે
દિવસે અનેક લગ્નિના યોગે કમલાના નિવાસ સરખું સહસ્ત્રપત્ર કમલ
ખતાચું અને પંખી સ્વાભાવિક અદ્ભુત રૂપ કરીને રાજદંડની જેમ તે-
ની ઉપર ભગવાન વજ્રસ્વામી બેઠા. તે સમયે અમરકુમારનો પણ પ-
રાજ્ય કરે તેનું રૂપ જોઈને લોકો જાણે ગીતનો અભ્યાસ કરતા હોય તેમ
મસ્તક ધ્રુણવવા લાગ્યા કે ‘આવુંજ ગુરુ મહારાજનું સ્વાભાવિક રૂપ છે.
આજે ગુણોનો અને આકૃતિનો સદૃશ સમાગમ થયો.’ તે સમયે ગુરુ
મહારાજએ હુંલોકોને પ્રાર્થનીય ન થાઉં એવી શંકાથી આગલા દિવસની

૧૮૬

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

જેવું સામાન્યરૂપ શક્તિવડે કર્યું. એ પ્રમાણે જોઈ વિસ્મયથી પ્રયુક્તિ મનવાળો રાજા બોલ્યો 'નિશ્ચયે વળતાર્ય યથેષ્ટરૂપ નિર્માણુ લખિયવાળા છે. ધનશ્રેષ્ઠી પણ તેવી હકીકત જોઈ વન્દસ્વામી પ્રત્યે વરવાને આગ્રહવાળી પોતાની પુત્રિના વખાણ કરવા લાગ્યો. સ્વાર્થ પ્રાર્થના કરવાને ઈચ્છિત ધનશ્રેષ્ઠીના હૃદયમાં ગુરુમહારાજની દેશના ઉચ્ચસ્થળને વિષે ઉદ્કટી જેમ-રહી નહિ. દેશનાં તે ધનશ્રેષ્ઠી બહાજળી ઘઘને બોલ્યો 'સ્વામિ! કૃપા કરીને આ મારી પુત્રીનું ઉદ્ધવહન કરો. અમર સદૃશ આકારવાળા આપ ક્યાં અને માતૃપકીટિકા સદૃશ મારી પુત્રી ક્યાં? તેપણુ કૃપા કરીને તેણીને અંગીકાર કરો કારણ કે મોટા પુરુષને વિષે કરેલી પ્રાર્થના વૃથા ન હોય. વિવાહાનન્તર હસ્તભોગ્યન પર્વને વિષે હું અસંખ્ય દ્રવ્ય તમને આર્પીશ.'

તેને અતઃ જાણી-જરા હસીને કરણને વિષે તત્પર વન્દસ્વામી બોલ્યા 'તારી વ્યગ્રકોટી અને તારી કન્યાએ કરીને તારું સ્ત્રીએ જેનું વિષય છે. વિપત્તિ લપમાવાળા તે વિષયો આદિમાં મંદુર અનંત પરિણામે અતિદારૂર હોય છે. વિવેચન કરતાં વિષયો વિપત્તિ પણ વધે છે કારણ કે તે પ્રાણિઓને જન્માંતરમાં પણ અનર્થના હેતુ થાય છે. વિષયોને દુઃખના હેતુ જાણીને તેને હું કેમ અંગીકાર કરું? કારણ કે ચોર જાણ્યા પછી અસાર વસ્તુ પણ ગ્રહણ કરવાને શક્તિમાન થતા નથી. જે મહાનુભાવવાળી તારી કન્યા મારે વિષેજ રાગવાળી છે તો મેં ગ્રહણ કરેલી પ્રવ્રજ્યા તેણીએ પણ ગ્રહણ કરવી. જે તે કુલીના મનથી મનેજ ઈચ્છે છે તો પરલોકને વિષે હિત યવાતી ઈચ્છાથી તેણીને દિક્ષા અંગીકાર કરવી એજ યુક્ત છે. અથવા મારી અનુસાવડે નિર્વાણને વિષે અર્પણ કરેલી છે લગ્નિકા જેણે એવી પ્રવ્રજ્યાને એ અંગીકાર કરે. હું તેના હિતને અર્થે કહું છું કે તારી પુત્રી કંટકતરની છાયા જેવી અનર્થ પ્રદાયિની વિપયાસક્તિ ન અંગીકાર કરે.'

બગવાન વન્દસ્વામિની એવી કામળ વાણીથી અરૂપકર્મ શકિમણી પ્રતિબોધ પામી અંતે સાં દિક્ષા અંગીકાર કરી. તે સમયે જોને વિષે આવી નિર્લોભતા છે એવો આજ ધર્મ શ્રેયસ્કર છે એમ વિચારી ઘણા અન્ય-જનો પણ પ્રતિબોધ પામ્યા.

(અપૂર્ણ.)

સંબોધસત્તરી.

૧૮૭

સંબોધસત્તરી.

સંબોધ પાને ૧૭૪ થી.

સંઘ્વાઓ વિનદ્ઓ કમેણ જહસાયરંમિનિવડંતિ ।

તહ ભગવદ્ અહિંસિ સંઘ્વેધમ્માસમીહંતિ ॥ ૬ ॥

અર્થ—સર્વે નદીઓ જેમ સમુદ્રમાં આવીને મળે છે તેમ ભગવતિ અહિંસા (દયા) ને વિષે સર્વે ધર્મ આવીને મળે છે. જૈન માર્ગ તો દયા મૂળજ છે પરંતુ સર્વ ધર્મને વિષે દયાની તો પ્રાધાન્યતાજ હોય છે.^૧ દયા શિવાય કોઈ પણ ધર્મ માનનીક થઈ શકતો નથી. જૈન માર્ગ તો એક દયાનેજ સર્વ પ્રકારના વ્રતોતું મૂળ કહે છે. શ્રાવકના બારે વ્રત સુખ્ય કરીને પ્રાણુતિપાત વિરમણુ નામના પ્રથમ વ્રતની રક્ષાને માટેજ છે. જે

૧ દયાવર્મનદોતેરિ સર્વેધમ્માસ્તૃણાંકુરાઃ ।

તર્યાશોપમુપેતાયાં કિય સ્તિષ્ઠંતિતેચિરં ॥ ૧ ॥

“દયા ધર્મરૂપી નદીના તીરને વિષે સર્વે ધર્મો તૃણના અંકુરા સદૃશ છે તેથી તે દયારૂપ નદીને શોષ પામે તો તે ધર્મ કટલા વખત સુધી રહી શકે છે. ૧ અર્થાત્ રહી શકતા નથી. સુષ્ક થઈ જાય છે. જેમ નદી સુષ્ક થયે છતે કાનારા પરનાં તૃણાંકુર સુષ્ક થઈ જાય છે તેમ સમજવું.”

વળી અન્ય વૈષ્ણવાદિ ધર્મને વિષે પણ જીવદયા કહી છે. યદુક્ત—ભાગવતે પ્રથમ સ્કંધે અષ્ટમાધ્યાયે—અર્જુનપ્રતિ કૃશ વાક્ય—

યથાપંકેનપંકાંકં સુરયાવાસુરાકૃતીં ।

તથૈવૈકાંજીવહિંસાં નયજ્ઞૈર્માર્ટ્મર્હસિ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ—જેમ પંકડુકત વસ્ત્ર પંકથી શુદ્ધ થતું નથી અને મદીરા એકલીત વસ્ત્ર મદીરાએ ધોયાથી શુદ્ધ થતું નથી તેમ એક જીવ હિંસા યત્ન કરવે કરીને પણ દૂર કરવા યોગ્ય નથી. અર્થાત્ યત્ન કરવાથી પણ જીવ હિંસાવડે બંધાયેલું પાપ નષ્ટ થતું નથી. કેમકે યત્ન કરવામાં પણ હિંસા થાય છે તો હિંસાએ કરીને હિંસા દૂર કેમ થાય ! આમાં દયાની પ્રાધાન્યતા અને યત્ન ફળની અતિ ન્યૂનતા બતાવી છે.”

૧૮૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પ્રાણી સર્વથા પ્રથમ વ્રતનું આરાધન કરે છે તે સર્વે વ્રતનું આરાધન કરી શકે છે, આદાર પાપસ્થાનકમાં પણ જે પ્રથમનું જીવ હિંસારૂપ પાપસ્થાનક આચરતો નથી, તેનાથી સર્વથા દૂર રહે છે તે પ્રાણે આદાર પાપસ્થાનકોથી દૂર રહી શકે છે. દયા ગુણ બહુજ શ્રેષ્ઠ અને સર્વ આત્મ-હિતવાંછક જનોએ ધારણ કરવા યોગ્ય છે.

ગુરુસ્વરૂપ.

સસરીરેવિનિરીહા વદ્ધ્ન અર્ધિતરપરિગ્મહવીરઓ ।

ધમ્મોવગરણમિત્તં ધરંતિચારિત્તરલ્લઘ્ઠા ॥ ૭ ॥

પંચિંદિયદમણપરા જિણુત્તસિદ્ધંતગહિયપરમધ્યા ।

પંચ સમિયાતિગુત્તા સરણંમહપરિસાગુરુણો ॥ ૮ ॥

અર્થ—પોતાના શરીરને વિષે પણ ઈચ્છા વિનાના, બાહ્ય અને અ-અભ્યંતર પરિગ્રહથી વિરમેલા, ચારિત્રની રક્ષા કરવાને માટેજ શાસ્ત્રમાં કહ્યા પ્રમાણે પ્રમાણયુક્ત ધર્મોપરણને ધારણ કરનારા, પાંચ ઇંદ્રિય દમન કરવા-ને તત્પર, જિનોડત સિદ્ધાંતથી ગ્રહણ કર્યો છે પરમાર્થ જોણે, પાંચ સુમતિએ સુમતા અને તણુ ગુપ્તિએ ગુપ્તા એવા ગુરુમહારાજનું મને સરણ થાઓ.

વિશેષાર્થ—પોતાના શરીરની સુશ્રુષાને વિષે પણ મેઘકુમારની પરે મુનીરાજ નિરીચ્છ હોય છે. માત્ર એ શરીરવડે ધર્મારાધન થઈ શકે છે તે કારણથીજ પ્રાણુક અને એષણીય આહાર પાણીવડે તેને ઉપદ્રવ આપે છે. વળી બાહ્ય પરિગ્રહ ધન ધાન્ય રૂપ સુવર્ણ તથા સ્ત્રીયાદિ અને અભ્યંતર પરિગ્રહ મિથ્યાત્વવિષય કપાયાદિ તે થકી મુનિઓ વિરમેલા હોય છે અને ચારિત્રની રક્ષા કરવા માટે જિનેશ્વર ભગવંતે જોડલા ઉપગરણો જેજે પ્રમાણના અને જે વા પ્રકારના રાખવાના કહેલા છે તેજ પ્રમાણે ધર્મને અવલંબન દેનાર હોવાથી તેને ધર્મોપકરણ જાણીને ધારણ કરે છે. પાંચ ઇંદ્રીઓ—સ્પર્શદ્રી રસદ્રી, ઘ્રાણદ્રી, ચક્ષુઇદ્રી અને શ્રોત્રદ્રી એ પાંચનું દમન કરવાને અ-ચોત તે ઇંદ્રીઓ સ્વેચ્છા મુજબ વર્તી ન શકે, પાપ કાર્યથી નિવર્તે અને ધર્મ કાર્યમાં જોશ્ય નેડલા માટે તેને વશ વર્તે કરવાને નિરંતર તત્પર

સંબોધસત્તરી.

૧૮૯

હોય છે. ઇંદ્રીએતે જીતીને શુભ કાર્ય સંયુક્ત થવા માટે તેના દુર્ગુણો બ-
તાવીને શાસ્ત્રકાર ઉપદેશ કરે છે કે—

આત્માનંકુપથેનનિર્ગમયિતુંયઃશૂકલાશ્વાયતે,
કૃત્વાકૃત્યવિવેકજીવિતહૃતૌયઃકૃષ્ણસર્પાયતે;
યઃપુણ્યદ્રૂમલ્લંકૃતનવિધૌસ્ફૂર્જતકૂઠારાયતે,
તંલૂપત્રતમૂદ્રમિન્દ્રિયગણંજિત્વાશૂભંયુર્ભવ ॥

“આત્માને કુપથે નિર્ગમન કરાવવાને જે અડીયલ અથ્થ સમાન છે, કૃત્યાકૃત્યના વિવેકરૂપ જીવીતવ્યનું હરણ કરવાને જે કૃષ્ણ સર્પ સદૃશ છે, પુણ્યરૂપ વૃક્ષના વનને ખંડન કરવા માટે જે સ્ફુરાયમાન કુઠાર જેવો છે અને વ્રતની મર્યાદા જેણે લોપી છે એવા ઇંદ્રીએના સમુહને જીતીને શુભ યુક્ત થાઓ.” આ શ્લોકના ભાવાર્થ ઉપરથી ઇંદ્રીએતે જીતવાની આવ-
શ્યકતા જણાઈ આવે છે અને મુનિ મહારાજ તે કાર્યમાં તત્પર હોય છે. જિનેશ્વર ભગવંતે કહેલા સ્વાહાદ રસ સંયુક્ત સિદ્ધાંતનું ગુરુ મહારાજની સમિપે પઠન પાઠન કરીને જેમણે પરમાર્થ (મત્ય અર્થ) ગ્રહણ કરેલો છે તેમજ પાંચ સમિતિ-ઈર્ષ્યા સુમતિ=શાસ્ત્રોક્ત રીતે યતના પૂર્વક ચાલવું તે, ભાષા સમિતિ=શાસ્ત્રોક્ત અનવદ્ય ભાષા બોલવી તે, એવંતુઃ સમિતિ=દોષ રહીત આહાર પાણી ગ્રહણ કરવું તે, આ દાન નિક્ષેપ સમિતિ=આસન શયનાદિક પ્રમાર્જના પૂર્વક મુકવું લેવું તે, પરિસ્થાપના સમિતિ=મળમૂત્ર શ્લેષ્માદિક શરીરને અનુપકારી પદાર્થ નિર્ઠવ ભૂમિમાં સ્થાપન કરવો તે— આ પાંચ સમિતિએ કરીને સંયુક્ત હોય તેમજ ત્રણ ગુપ્તિ—મનોગુપ્તિ વચન ગુપ્તિ અને કાય ગુપ્તિ—અર્થાત્ અશુભ મન વચન કાયાનો નિરોધ કરવો અને શુભ મન વચન કાયાની પ્રવૃત્તિ કરવી એ પ્રકારની ત્રણ ગુ-
પ્તિએ કરીને પણ સંયુક્ત હોય એવા પંચ મહાવ્રતના પાળનારા અને ચરણ સત્તરી તથા કરણ સત્તરીના આરાધનને વિષે નિરંતર તત્પર મુનિ મહા-
રાજ ગુરૂપદને લાયક છે અને તેજ શરણ કરવા યોગ્ય છે.

અન્ય મતોમાં અનેક પ્રકારની શરીરની સ્ત્રુષાના કરનાર, પરીગ્રહી, સ્ત્રીપૂત્રાદિકને વિષે મોહ ધારણ કરનાર અને સાંસારીક વિષયોવડે ઇંદ્રી-

૧૬૦

શ્રી જનધર્મ પ્રકાશ.

યોને તૃપ્ત કરતાર તેમજ ધર્મ જ્ઞાનથી વિમુક્ત—માત્ર શુરપણાનું નામ માત્ર ધરાવનારને શુરપણે માને છે તે કેવળ ભવ જ્ઞાનનું જ કારણ છે.

હવે જૈન માર્ગને વિષે રહેલા કહેવાતાં છતાં પણ જેઓ વંદન કરવા ને યોગ્ય નથી—જૈન મતમાં જેને અવંદનીક કહેલા છે એવા કુચરુદં સ્વરૂપ કહે છે—

પાસધ્યોઝસન્નો હોફકૂસીલોતહેવસંસત્તો ।

અહંદોવિયણ અવંદણિજ્ઞાજિણમયંમિ ॥ ૧ ॥

અર્થ—પાસધ્યો ઊસન્નો, કુસીસીઓ, સંસત્તો અને યથાચ્છદો એ જનમતને વિષે અવંદનીક છે.

૧ જ્ઞાનાદિક ગુણને બાજુ ઉપર રાખીને મિથ્યાત્વાદિક સેવે તેને પાસધ્યો કહીએ. તેના બે પ્રકાર છે. જે ગાઢજ્ઞાનત્વાદિ કારણવિના સંખ્યા તરપિંડ, સામો આવેલો પિંડ, રાજ્યપિંડ, નિસપિંડ, અગ્રપિંડાદિક ગ્રહણ કરે તેમજ શાસ્ત્રોક્ત ખીજ દોષોનું સેવન કરે તેને દેશથી પાસધ્યો કહીએ અને જે સર્વથા જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રથી અજાગો રહે, કેવળ લિંગધારી, વેધપિંડ, ગૃહસ્થાચાર ધારી હોય તેને સર્વથી પાસધ્યો કહીએ.

જે ક્રિયા માર્ગને વિષે શિથિળતા કરે અથવા ખેદ પામે તેને ઊસન્નો કહીએ. તેના પણ બે ભેદ છે. તેમાં જે આવશ્યક, પ્રતિક્રમણ, દેવવંદનાદિક ક્રિયા વિધિ સંયુક્ત ન કરે, ચોછી અધીકી કરે ઇત્યાદિદોષવાળાને દેશથી ઊસન્નો જાણવો અને જે નિષ્કારણ મોમાસાવિના શેષકાળે પાટપાટલાદિક વાપરે, સ્થાપના પિંડ જમ્મે વિગેરે દોષવાનને સર્વથી ઊસન્નો જાણવો.

૩ જેનો કુત્સિતનિંદનીય શિલ એટલે આચાર હોય તેને કુશીલીયો કહીએ. તેના ત્રણ ભેદ છે. તેમાં જે શાસ્ત્રોક્ત કાળ વિનય બહુ જ્ઞાનાદિક ભેદ હીનપણે જ્ઞાનાભ્યાસ કરે, આજીવિકા ધર્મ કથા કહે, પુસ્તકાદિકનો કંચ વિકચ કરે વિગેરે જ્ઞાન સંબંધી આચાર હીન હોય તેને જ્ઞાનકુશીલ જાણવા. અને જે શંકા કાંક્ષાદિક અતિચાર લગાડે તથા કુશીલીયા અને વેશ વિડંબાનો પરિચય કરે તેને દર્શન કુશીલ જાણવા તથા જ્યોતિષ, નિમિત્ત, મંત્ર, તંત્ર, યંત્ર, ઔષધાદિક કરે તથા શરીર સુશ્રુષા વિશેષે કરે તેઓનો ચારીત્ર કુશીલ જાણવા.

જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.

૧૮૧

૪ સંસક્રાન્તા બે બેદ છે તેમાં જે પાસથ્યા અથવા સંવેગી-
માંથી જોતો જોતો સમાગમ થાય તેના તેના સમાગમથી તે અવસરે
તેવો ધર્મને પ્રવર્તે તેને અસંકલિષ્ટ ચિત્ત સંવર્તી કહીએ અને જે
પાંચ આશ્રયનો સેવનાર, નજીમાનવે સહીત સ્ત્રી અદ્વિદિક સેવનને વિષે
પ્રસન્ન, અપધ્યાન શીલ અને પરશુશુ મત્સરી હોય તેને સંકલિષ્ટ ચિત્ત
સંસક્રોતો કહીએ.

૫ જે સાધુ વેષધારક છતાં મથારચિએ પ્રવર્તે, યથા તથા બોલે,
ઉત્સર ભાવણ કરે, પોતાના સ્વાર્થના ઉપદેશ આપે, ઉપકારી ધર્મા-
ચાર્યોની હેલણા કરે, અહુ શ્રુતની નિંદા કરે વિગેરે અનેક પ્રકારે સ્વે-
ચ્છા મુજબ વર્તનાર છે અને ગુરૂની આરાધી બહીર્મુખ છે તેને
મથાછંદા જાણવા. તેના અનેક બેદ છે.

આ પ્રમાણે કુશુરના શાસ્ત્રકારે પાંચ બેદ કહેલા છે. જેઓ વંદન
કરવા યોગ્ય નથી. હવે તેમને વંદન કરવાથી શું થાય તે આગલી ગા-
થાવડે શાસ્ત્રકાર કહે છે. (અપૂર્ણ.)

જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.

(ઉપજાતિ)

- ૧ વૈરાગ્ય વાતો ચિત્તમાં વિચારે, વિદ્યા કળા નીલ નવાં વધારે;
કૂછંદ કૂચાલ સ્વપ્ને ન ચાલે, જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.
- ૨ સ્વભાદ સવિતા ઉદયાસ્ત જેવો, સુખે દુઃખે શાંત સમાન તેવો;
વિવેકથી બાળક બુદ્ધિ ટાળે, જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.
- ૩ વિચારી વિચારી પગલાં ભરે તે, વિચારી વિચારી વચનો વહે તે;
કંકાશને કલેશ હમેશ ટાળે, જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.
- ૪ સપત્તિમાં કામળ મુખ બાળે, આપત્તિ કાળે ઉર વજ્ર રાખે;
ના હીંમતી થાય ન કોઇ કાળે, જ્ઞાનજનો જીવીત એમ ગાળે.

૧૯૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

‘સયોગ વિયોગ સ્વભાવ એવો’, ‘સંસારનો દર્પ વિષાદ કેવો;’	
એવી રીતેથી મન નીજ વાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૫
કદી નહિં કાતું અપાય ચિંતે, દુઃખી દીનોના ઉપાય ચિંતે;	
ઈદ્રીયના સૌ વિકાર ખાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૬
સદા સદાચાર શીખે શીખાવે, કદી અનાચાર ચિંતે ન આવે;	
તત્ત્વો તપાસી પ્રપંચ ઠાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૭
સર્વોપયોગી જન હિત કામે, કરે પ્રયત્નો શુભ હામ હામે;	
સ્વધર્મ નિરાશ્રીત નિત્ય પાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૮
સતોષ ધારે બુદ્ધિ વધારે, ગુણી થઈ ગર્વ કદી ન ધારે;	
ખીજ વળી દુર્ગુણ સર્વ ખાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૯
સુકૃત્ય કામો નીત્ય આદરે છે, દુષ્કૃત્ય પાપો થકી તે ડરે છે;	
ટેકી વિવેકી કૂળ અંજવાળે, માનીજનો જીવીત એમ ગાળે.	૧૦

ચૈતર માસમાં તિથિઓની વધઘટ તથા જૈન પર્વ.

સંવત ૧૯૪૭ ચૈતર માસ ૩૦.

શુક ૧ ગુરૂ. નવું વર્ષ. શાકે ૧૮૧૩.

શુક ૪ રવી. રોહીણી.

શુક ૮ ગુરૂ. આંબેલની ઝાળી એસશે.

શુક ૧૩ મંગળ-બુધ-એ.

શુક ૧૫ શુકર. ઝાળી સંપૂર્ણ-ચૈતરી પુનમ. શ્રી સિદ્ધાચ-
બજની યાતા.

વદ ૭ નો ક્ષય.—

શ્રી જૈનધર્મપ્રસારક

પુસ્તક છું.

સં.૧૯૪૬ ના ચૈત્રથી સં.૧૯૪૭ ના ફાગણ સુધીના અં.૧૨.

માલિની

પ્રશમ રસ નિમગ્ન, દષ્ટિયુગ્મં પ્રસન્ન;
વદન કમલ મંકઃ કામિની સંગ શૂન્યઃ
કર યુગમપિ યત્તે, શસ્ત્ર સંવંધ બંધ્યં
તદસિ જગતિ દેવો, વીતરાગ સ્ત્વમેવ ॥૧॥

પ્રગટ કર્તા.

શ્રી જૈનધર્મપ્રસારક સભા
ભાવનગર.

અમદાવાદમાં.

“એંગ્લો વર્નાક્યુલર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં”
શા. નથુભાઈ રતનચંદે છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

શક ૧૮૧૨.

સન ૧૮૯૦

મૂલ્ય વર્ષ ૧ નો રૂ.૧-૦-૦ અગાઉથી પોસ્ટેજ રૂ.૦-૩-૦ જુદું

છુટક અંક એકતા રૂ.૦-૨-૦

વસંતતિલકા.

જાનંતિનૈવવહ્વોપિપરમયાસં ।

જ્ઞાત્વાપિહંતકુટિલાવિમાર્તિભજંતે ॥

તેકેચિદેવશશિકાંતમણિસ્વભાવા ।

યેષાંમનઃપરગુણૈર્દ્રવતામુપૈતિ ॥ ૧ ॥

અર્થ—ધણા મનુષ્યો તો પારકા પ્રયાસને જાણતાજ નથી અને કેટલાએક દુર્જનો જાણ્યા છતાં પણ વિપરિતપણાને ધારણ કરે છે. પરંતુ ચંદ્રકાંત મણિ સદ્રશ સ્વભાવવાળા તો કોઈક સજ્જનો હોય છે કે જેમના મન પારકા શુભોચ્ચે દ્રવતા પ્રત્યે-હર્ષિતપણા પ્રત્યે પામે છે;

વાર્ષિક અનુક્રમણિકા.

વિષય	પૃષ્ઠ.
૧ શ્રી જિનેન્દ્રસ્તુતિ. (પદ્યમાં)	૧
૨ નવું વર્ષ.	૨
૩ સમવસરણ.	૩
૪ અન્યત્વભાવના.	૮
૫ અમરદત્ત અને મિત્રાનંદ.	૧૩-૨૯-૪૧
૬ મુનિરાજ શ્રી હર્ષવિજયજીનો સ્વર્ગવાસ.	૧૬
૭ એક સલાસદની પંચત્વ પ્રાપ્તિ.	૧૬
૮ પ્રત્નોત્તર (લખનાર મુનિમહારાજ શ્રી આત્મારામજી.	૧૭-૬૫-૧૧૩-૧૨૯-૧૪૫
૯ સત્સંગતિ.	૨૦
૧૦ સામાયિક.	૨૨-૩૯
૧૧ આત્મહિતોપદેશ (લખનાર મુની શાંતિવિજયજી) ૩૩	
૧૨ કુમતિ મતધ્વંસ સમાચાર.	૪૬
૧૩ વર્તમાન ચરચા.	૪૭-૧૪૪
૧૪ અત્યંત ખેડકારક મૃત્યુ.	૪૮
૧૫ જીવ અને કર્મ.	૪૯
૧૬ ધનપાળ પંચિતની કથા.	૫૩-૭૦
૧૭ જૈનધર્મોદય (હુંદક ચોપાનિયા સંબંધી.)	૫૭
૧૮ પ્રતિક્રમણ.	૭૫-૧૪૨-૧૭૪
૧૯ ખુશીખબર.	૮૦
૨૦ નિતી અને સજ્જન દુર્જન પરીક્ષા (લખનાર મુનિ શાંતિવિજયજી).	૮૧
૨૧ અવન્તીસુકુમાળ.	૮૯
૨૨ વચનામૃત (લખનાર મુની શાંતિવિજયજી)	૮૫
૨૩ મનુષ્ય જન્મની સાર્યકતા શીરીતે થાય ?	૯૩
૨૪ શ્રી નેમીનાથ જિનસ્તુતિ. (દીંડી)	૯૬
૨૫ ચારધ્યાનનું સ્વરૂપ (લખનાર મુનિ શાંતિવિજયજી) ૯૭	
૨૬ ચરચાર્ષત્ર (મુનિરાજ શ્રી આત્મારામજીના ઉત્તર યુક્ત.)	૧૦૦

૨૭	ઉઘાપન (ઉજમણા સંખંધી)	૧૦૬
૨૮	શ્રીવજ્રસ્વામીનું ચરિત.	૧૧૧-૧૧૬-૧૩૮-૧૬૧-૧૮૩
૨૯	ચરચાપત્રનો ઉત્તર.	૧૨૦
૩૦	જયણા.	૧૨૨
૩૧	શ્રી ભાવનગરમાં ઉઘાપનનો મહોત્સવ.	૧૨૫
૩૨	ચરચાપત્ર (લખનાર જૈની જીયાલાલ ફરખનગર)	૧૩૪
૩૩	અચ્ચંકારી ભટ્ટાનું ચરિત.	૧૫૧
૩૪	આજ્ઞાએ ધર્મ.	૧૫૬
૩૫	લોભ.	૧૫૯-૧૬૫
૩૬	સંખોધ સત્તરી. [અર્થ અને વિવેચન સાથે.]	૧૭૦-૧૮૭
૩૭	ડાક્ટર હોર્નલનું વખાણવા લાયક કૃત્ય.	૧૭૫
૩૮	દાન, શીલ, તપ અને ભાવ વિષયક સંવાદ [લખનાર મુનિ શાંતિવિજયજી.]	૧૭૭
૩૯	જ્ઞાનીજનો જીવીત એમ ગાળે. [પદ્યબંધ]	૧૯૧
૪૦	ચૈતરમાસમાં તિથિઓની વધઘટ તથા જૈનપર્વ.	૧૯૨

वसंततिलका.

‘एताञ्चसद्रसभरान् विविधान्निबन्धान् ।

सद्धर्मबोधरसदान् सुखदान् श्रुतीनाम् ॥

हर्षप्रदानसुविदुषां समधर्मिणां च ।

शोल्लास्यवर्षकमिदं परिपूर्ण मासित् ॥ १ ॥

સ્મારામજી (આનંદવિજયજી) ના શિષ્ય મુનીરાજ શ્રી હંસવિજયજી ગયું ચોમાસું રહેલા તે ઉપરથી ત્યાં ઘણોજ ઉપકાર થયેલો છે. તે સંબંધી ઇથક્ ઇથક્ આ ચોપાનીઆમાં લખાયેલું છે. આ ચતુર્માસની અંદર ત્યાં જ્ઞાન શ્રાતાના ઉપજેલા રૂ ૭૪-૮-૦ મુનીરાજ શ્રી હંસવિજયજીની સમ્મતીથી દેશાવરની જૈન શાળાઓમાં ધર્મ સંબંધી પુસ્તકો મોકલવા સારુ ત્યાંના સંઘ તરફથી અમારી ઉપર આવેલા તેમાંથી નીચે પ્રમાણે કિંમતની ચોપડીઓ જણાવેલા ગામોની જૈનશાળાઓમાં મોકલાવી છે. અર્જીમગંજના શ્રી સંઘનું આકૃત્ય સઘળા ગામોના સંઘોએ દાખલો લેવા લાયક છે અને જ્ઞાન શ્રાતાના રૂપે આ એકઠા કરી ન રાખતા તેનો તાત્કાલીક આ પ્રમાણે સદુપયોગ કરવો ઘટે છે.

૧૧-૪-૦ શ્રી અર્જીમગંજની જૈનશાળામાં બુકો મોકલાવી છે.

૧૨-૧૧-૦ શ્રી ભાવનગરની અમારી સમા તરફની જૈન વિદ્યાશાળામાં જૈન વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ કરવા માટે બુકો મુકી છે.

૧૦-૦-૦ શ્રી ધોરાજીની જૈનશાળામાં મદદ દાખલ બુકો મોકલાવીને ત્યાંની જૈનશાળાને જાગૃત કરી છે.

૯-૬-૬ શ્રી ધોલેરાની જૈનશાળામાં બુકો મોકલાવી છે.

૨-૧-૦ શ્રી ઠક્કીઆના શ્રાવકોને મળવા સારુ બુકો આપી છે.

૨-૧૧-૦ શ્રી અડવાળના શ્રાવકોને મળવા સારુ બુકો આપી છે.

૧-૮-૦ શ્રી ગોધાની જૈનશાળામાં બુકો મોકલાવી છે.

૨-૪-૦ શ્રી મૂર્ઝાના શ્રાવકોને મળવા સારુ બુકો આપી છે.

૩-૪-૦ શ્રી મૂંજના જૈન વિદ્યાર્થીઓને માટે બુકો મોકલેલી છે.

૨-૦-૦ શ્રી પ્રભાસપાટણની જૈનશાળામાં બુકો મોકલાવી છે.

૩-૯-૦ શ્રી હમોઈની જૈનશાળામાં બુકો મોકલાવી છે.

૬૪-૧૦-૬ બાકી રૂ ૯-૧૩-૬ અનામત રહેલા છે તેની બુકો જરૂરવાળી જૈનશાળાઓમાં મોકલવાની છે. મંત્રી.

જાહેર ખખર.

નીચે જણાવેલા પુસ્તકો નીચે સહી કરનાર પાસેથી તેમજ અમારી ઓફીસમાંથી પણ મળશે. કિંમત ઉપરાંત પોસ્ટેજ ભૂદ સમજવું.

પ્રબંધચિતામણિઃ ગુજરાતી ભાષાંતર સહીતના ૩ ૩) મૂ

જ એકલાના અથવા ભાષાંતર એકલાના ૩ ૨) આ ગ્રંથ સર-
કારી નિશાળના વિદ્યાર્થીઓને, ગુજરાતના ઇતિહાસમાં વધારે
સુજ્ઞપણું મેળવવામાં તેમજ જૈન ધર્મનો પ્રભાવ જાણવામાં ધ-
ણાજ ઉપયોગી છે.

રંભામંજરી નાટીકા જૈની સંસ્કૃત. કીમત ૩ ૦૦.

વૈરાગ્યરંજાકર્મ ભાગ પહેલો જેમાં વૈરાગ્ય શતક સવિસ્તર
ખાળાવખોધ તથા કથાઓ સહીત છે. કીમત ૩ ૧)

મુ. અમદાવાદ.

શાસ્ત્રી. રામચંદ્ર દિનાનાથ.

સાંકડીશેરીમાં જતીની પોળ.

લવાજમનીપ્રહોચ.

- ૧—૩ પરી. પ્રરશોતમ પરમાણુ
- ૧—૩ શા. સરકર સુરચંદ
- ૧—૦ શેઠ. મગન ભાણુ
- ૧—૦ સલાત. હીપાળ ગુડા
- ૭—૨ શા. પુલચંદ માનાભાઈ
- ૧—૦ શા. ઠાકરશી વરધમાન
- ૧—૩ મેતા. ગોપાળજી ધનજી
- ૧—૩ શેઠ. અતુપચંદ મલુકચંદ
- ૧—૦ શા. આણુદંજી પુરશોતમ
- ૧—૦ શા. ભાણુ ઝીણા
- ૧—૦ પરી. શંકર પરાગજી
- ૧—૩ શા. લાલચંદ ડાહ્યા
- ૧—૩ શા. વીરચંદ જ્યેંદ
- ૧—૩ ડાક્ટર. ગોવીંદરાવ હીપાળ
- ૨—૯ શા. પુલચંદ ખેચર
- ૦—૯ શા. નારણજી મુળજી
- ૨—૬ શા. હીરાચંદ કલાણુજી
- ૧—૩ શેઠ. વીરચંદભાઈ દીપચંદ
- ૧—૩ મેતા. કસળચંદ મેઘજી.
- ૧—૩ દોશી. હુમરદાસ લવજી
- ૧—૩ શા. નેમચંદ કુકીરચંદ
- ૧—૦ શા. નાથભાઈ જ્યેંદ
- ૧—૩ શા. મુખજી માણેકચંદ
- ૨—૬ શા. જેઠાભાઈ ઉકરડા
- ૧—૩ શેઠ. પ્રેમચંદ રાઈચંદ
- ૩—૪ શેઠ. માણેકચંદ પાનાચંદ
- ૨—૬ શા. દલીચંદ ભાઈચંદ
- ૨—૬ શા. મદનજી જ્યેંદ
- ૧—૧૩ શા. વેણીચંદ સુરચંદ

- ૨—૬ સધવી. માણેકચંદ પાસવીર
- ૧—૩ શા. રણજીડ સેતકરજી
- ૧—૩ શા. લીલાચંદ ઉજમચંદ
- ૧—૩ શા. ભાઈચંદ ખેચર
- ૧—૩ શા. લખમીચંદ ઠાકરશી
- ૧—૩ શા. મોતીલાલ ગીરધરલાલ
- ૧—૩ ભાઈ. લખેચંદ રામચંદ
- ૧—૩ ભાઈ. પ્રધીરાજજી જીતમલજી
- ૧—૩ શા. વાડીલાલ કુંગરશી
- ૧—૩ શા. મગનભાઈ પ્રતાપચંદ
- ૧—૩ શા. રતનચંદ ગુલાબચંદ
- ૧—૩ શા. મેળાપચંદ જગજીવનદાસ
- ૧—૩ શા. ટોકરલાલ જગનલાલ
- ૧—૩ શા. મગન ભુદર
- ૧—૩ શા. કુમેર અતુર
- ૧—૩ શા. શામળદાસ જેઠાભાઈ
- ૧—૩ શા. થોમણ દામજી
- ૧—૩ ગારગડી. હરનાથ રૂપચંદ
- ૨—૬ શેઠ. ખુખચંદ માણેકચંદ
- ૧—૩ શા. મગનલાલ દલપતરામ
- ૧—૩ શા. શામજી જ્યેંદ
- ૧—૩ શા. તલકચંદ જેઠા
- ૨—૬ શા. જેપાળ રામચંદ
- ૩—૯ શેઠ. ત્રીકમજી મુળજી
- ૨—૬ શેઠ. મોહનભાઈ મગનલાલ
- ૧—૩ શા. પુલચંદ ધરમચંદ
- ૧—૩ શા. કરશનજી અમરચંદ
- ૨—૬ શા. પ્રેમચંદ હીરાચંદ
- ૨—૬ શા. ભયભાઈ જગનલાલ